

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนำหมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ คค. ๒๓ ผท.๙/๐๓๓ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อวิธีปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่า พนักงานองค์การโทรศัพท์ฯ ได้นำรถที่องค์การโทรศัพท์ฯ เช่าจากบริษัทออกไปปฏิบัติงานในหน้าที่และประสบอุบัติเหตุชนกับรถของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกได้รับอันตรายถึงแก่ความตาย ๒ คน บาดเจ็บสาหัส ๑ คน ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการสอบสวนว่า การกระทำดังกล่าวมิใช่เป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต่อมาผู้เสียหายได้เรียกร้องค่าเสียหายจำนวน ๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท จากพนักงานองค์การโทรศัพท์ฯ บริษัทประกันภัย และองค์การโทรศัพท์ฯ ซึ่งคู่กรณียังตกลงกันไม่ได้

องค์การโทรศัพท์ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่และมาตรา ๔ นิยามคำว่า หน่วยงานของรัฐให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติฯ นอกจากนี้ยังมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งทางองค์การโทรศัพท์ฯ ได้นำมาใช้โดยอนุโลมตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ แต่เนื่องจากหมวด ๒ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดว่าหน่วยงานของรัฐไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจด้วย จึงเกิดปัญหาว่าในกรณีพนักงานองค์การโทรศัพท์ฯ ทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก องค์การโทรศัพท์ฯ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเจตนารมณ์ให้นำมาใช้แก่รัฐวิสาหกิจในกรณีที่เป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ^๑ แต่จะไม่นำมาใช้แก่รัฐวิสาหกิจในกรณีที่เป็นการกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก^๒ ทั้งนี้ โดย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๓๗๐ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ ข้อ ๖ ในหมวดนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ประสงค์ให้รัฐวิสาหกิจจัดให้มีระเบียบฯ หรือข้อบังคับของตนเองเพื่อจะได้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานนั้น แต่ในกรณีที่ยังไม่สามารถจัดให้มีระเบียบดังกล่าวได้ ผู้รับผิดชอบจัดให้มีระเบียบเช่นนั้นต้องมีคำสั่งให้หน่วยงานของตนปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ซึ่งองค์การโทรศัพท์ฯ ได้มีคำสั่งองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ที่ ๗๖๔/๒๕๔๒ เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ปฏิบัติงาน กำหนดให้ปฏิบัติตามข้อบังคับขององค์การโทรศัพท์ฯ ว่าด้วยความรับผิดชอบแห่ง แต่กรณีใดที่ข้อบังคับดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอนุโลม การกำหนดไว้เช่นนี้มีผลทำให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ในส่วนที่ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับขององค์การโทรศัพท์ฯ เป็นเสมือนหนึ่งระเบียบขององค์การโทรศัพท์ฯ เองแล้ว องค์การโทรศัพท์ฯ จึงยอมนำหมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าวมาใช้บังคับได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทนิยามในข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ที่กำหนดให้ “หน่วยงานของรัฐ” ไม่หมายรวมถึงรัฐวิสาหกิจ อีกแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๔๔

และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

^๒ ข้อ ๓๐ ในหมวดนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และราชการส่วนภูมิภาค แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ